



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 68/2015
03.09.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у привредном спору по тужби тужиоца Е.Л.С.Н.С.Т.Л.С.У., У.А.С./А., Турска, чији је пуномоћник С.Ц., адвокат из Н.П., против туженог Л. ДОО из Б., кога заступају пуномоћници Н.К. и П.Б., адвокати из К. и Д.П., адвокат из Б., ради исплате дуга у износу од 82.052,65 евра, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр.7314/14 од 24.12.2014. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца Е.Л.С.Н.С.Т.Л.С.У., У.А.С./А., Турска, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр.7314/14 од 24.12.2014. године, у делу у којем је преиначена пресуда Привредног суда у Краљеву П бр.997/13 од 04.07.2014. године и одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату износа од 56.824,80 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 13.08.2012. године па до исплате (став II изреке).

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда у Београду Пж бр.7314/14 од 24.12.2014. године у делу којим је правноснажно одбијен захтев тужиоца за исплату износа од 34.260,00 евра (став један изреке пресуде).

Образложење

Пресудом Привредног суда у Краљеву П бр.997/13 од 04.07.2014. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати 56.824,80 евра са каматом коју прописује Европска централна банка почев од 13.08.2012. године па до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца за исплату износа од 34.260,00 евра са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове спора.

Привредни апелациони суд пресудом Пж бр.7314/14 од 24.12.2014. године одбија жалбу тужиоца као неосновану и потврђује пресуду Привредног суда у Краљеву П бр.997/13 од 04.07.2014. године у ставу два изреке. Ставом

другим преиначује првостепену пресуду у ставу I и III изреке тако што одбија тужбени захтев да се тужени обавезе да плати тужиоцу 56.824,80 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 13.08.2012. године па до исплате. Обавезује туженог да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 183.595,17 динара.

Против другостепене пресуде тужилац изјављује благовремену ревизију. Ревизију изјављује због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије (у делу у којем је потврђена првостепена пресуда за одбијајући део захтева од 34.260 евра) применом члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 55/14) и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није дозвољена у наведеном делу.

Тужилац је дана 13.08.2012. године поднео тужбу (предлог за извршење на основу веродостојне исправе) ради исплате износа од 130.307,00 евра. Ранијим судским одлукама, тужени је правноснажно обавезан да плати износ од 25.228,45 евра. Првостепеном пресудом тужени је обавезан да плати 56.824,80 евра, док је одбијен захтев за 34.260 евра. Другостепеном пресудом од 24.12.2014. године потврђена је првостепена пресуда у делу у којем је одбијен захтев тужиоца за исплату износа од 34.360 евра, а иста преиначена у усвајајућем делу захтева тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату износа од 56.824,80 евра. Ревизију тужилац изјављује 09.02.2015. године.

Одредбом члана 485. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 55/14) која је измењена чланом 22. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" број 55/14) прописано је да ревизија у привредним споровима није дозвољена ако вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 100.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Како је вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде у износу од 34.260 евра испод законом прописаног лимита за дозвољеност ревизије, ревизија тужиоца у том делу није дозвољена.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је применом члана 413. ЗПП ревизију тужиоца одбацио као недозвољену и одлучио као у изреци под два.

У делу у којем је другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату износа од 56.824,80 евра ревизија тужиоца је дозвољена јер је одредбом члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 55/14) прописано да је ревизија увек

дозвољена ако је другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака што је овде случај.

Поступајући у смислу цитиране законске одредбе, Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку и одлучио као у изреци из следећих разлога:

Ревизија тужиоца није основана у односу на другостепеном пресудом преиначени део.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је туженом испоручио робу по ком основу му је испоставио фактуре – рачуне број 632850, 632852, 632854, 632857, 632861, 632861, 632863, 632867, 632871, 632872 и 632874 у збирном износу 130.307,00 евра. По овим рачунима тужилац је царинио извезену робу на царини у Турској. Тужени је оспоравао током поступка наведени износ наводећи да тужилац не може потраживати више од 25.228,45 евра. Правноснажном пресудом тужени је обавезан да плати тужиоцу наведени износ, а предмет спора у поновном поступку је потраживање тужиоца према туженом у висини од 91.084,90 евра. Утврђено је да разлика између фактурисаних рачуна приложених од стране тужиоца и туженог, за 2011. годину износи 34.260 евра а у 2012. години 56.824,80 евра. На основу примљене документације која је достављена од стране управе царина, вештачењем је утврђено да је документација царине усаглашена са тужбеним захтевом тужиоца и исказаним рачунима у погледу броја сваке појединачне фактуре и то аката царинарнице Димитровград, царинарнице Ниш и одељења за обавештајне послове. Према документацији царине и прилогу царине тужилац је приложио фактуре које одговарају за обављени транзит кроз царинско подручје и извршио пријаву у нашем царинском подручју према приложеним утуженим фактурама. Према коначном налазу и мишљењу вештака произилази да није усаглашена документација између тужиоца и туженог за фактурисане рачуне за 2011. и 2012. годину те да разлика за 2011. годину износи 34.260 евра а за 2012. годину износи 56.824,80 евра.

Првостепени суд усваја тужбени захтев за износ од 56.824,80 евра са образложењем да је тужени у обавези да тужиоцу плати цену за предузету робу и то по ценама фактурисаним у рачунима који су приложени од стране тужиоца, с позивом на одредбу члана 53. и 78. Конвенције Уједињених нација о уговорима о међународној продаји робе, а одбија за износ од 34.260,00 евра.

Другостепени суд у одлуци о жалби туженог изражава другачији правни став. Правни став заснован на члану 11. Конвенције прописује да уговор о продаји не мора да се закључи нити потврди у писменој форми, нити је подвргнут било којим другим захтевом у погледу форме. Он се може доказивати на било који начин укључујући и сведоке. На тужиоцу је терет доказивања да је између парничних странака уговорена цене робе по утуженим рачунима. У конкретном

случају постоји разлика у погледу транзитне документације и документације приликом увозног царинења. За правилну оцену сагласности воље у погледу уговорене цене у смислу члана 16. до 24. Конвенције релевантни су рачуни по основу којих је вршено увозно царинење робе, јер је по тим ценама тужени робу преузео и испунио царинске обавезе према утврђеној царинској вредности робе. Тужилац није приложио доказе којима би потврдио своје тврдње о злоупотреби и накнадној измени рачуна од стране туженог, те стога евентуално утврђење неправилности у царинском поступку односно евентуално утврђење одговорности за царински преступ и прекршај може бити од утицаја само за изјављивање ванредног правног лека. Следом тих разлога другостепени суд преиначује првостепену пресуду и одбија захтев тужиоца за исплату износа од 56.824,80 евра.

С обзиром на тако утврђено чињенично стање, правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду одбивши захтев тужиоца у првостепеном пресудом досуђеном износу.

Ревидент у ревизијским разлозима изражава супротан правни став од израженог става другостепеног суда. По том ставу, једино меродавне фактуре за утврђивање висине цене за испоручену робу су оне које је доставио тужилац, а не тужени, те стога није било места да другостепени суд преиначи првостепену пресуду и одбије захтев тужиоца.

Ревизијски суд не прихвата у ревизији изражене правне ставове. Фактура представља једностранни акт тужиоца који сам по себи не може представљати једини и валидан доказ о основаности утуженог потраживања. Фактура је једностранна исправа која прати робу и не ствара сама по себи новчану облигацију, већ представља позив повериоца дужнику за испуњење уговорне обавезе. Ако је основ потраживања оспорен, терет доказивања лежи на тужиоцу. Тужилац је на околност да је уговорена цена робе по утуженим рачунима доставио доказе, да је према утуженим рачунима обављен транзит кроз царинско подручје и извршена пријава у нашем царинском подручју. Тужени је доставио оригинале рачуна који садрже идентичне податке у погледу врсте и количине робе, али не и у погледу фактурисане цене. Те рачуне је директор тужиоца оспорио у погледу потписа и печата. Међутим, тужилац није приложио доказе на основу којих би оспорио веродостојност ових исправа. Из садржине дописа управе царине – Сектора за контролу примене царинских прописа од 12.03.2014. године произлази да је тужени као увозник и царински обвезник царинење робе извршио по основу рачуна које је тужени доставио током поступка. Према документацији Царинарнице Београд нису утврђене разлике у погледу пријављене вредности приликом царинења и суду презентиране документације – фактура од стране царинског обвезника – туженог. Пријављена вредност робе приликом царинења одговора фактурама царинског обвезника што значи да су ове радње увозног царинења предузете у складу са царинским законом.

Када постоји разлика у погледу транзитне документације приликом увозног царинења, и по становишту овог суда, релевантни су они рачуни по основу којих је вршено увозно царинење роба, јер је по тим ценама тужени робу преузео и испунио царинске обавезе према утврђеној царинској вредности роба.

Тужилац није приложио доказе којима би поткрепио изнете тврдње о злоупотреби односно накнадној измени рачуна од стране туженог. Како нису приложени адекватни докази у прилог основаности тужиоачевог потраживања у делу од 56.824,80 евра, то је потраживање тужиоца неосновано, како то правилно закључује другостепени суд. Осталим наводима тужиоца који говоре у прилог оригиналности његових фактура се не доводи у питање правилност оваквог закључка другостепеног суда.

Наводи ревидента о погрешној примени материјалног права стога нису основани.

Како не стоје ревизијски разлози тако ни они на које се пази по службеној дужности, ревизијски суд је на основу процесног овлашћења из члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци под један ревизијске пресуде.

**Председник већа-судија
Бранко Станић, с.р.**